

mig til at paavise en saadan. Thi hvis jeg kunde det, vilde jeg have givet mit Endringsforslag en ganske anden Affattelse. Nu derimod er det saaledes affattet, at det vil aabne en Mulighed for at gaa hen til en saadan Plads, hvis den findes, og for at der endnu i sidste Dieblif kunde finde en Overveielse Sted, om ikke en saadan bedre Plads kunde findes. Som sagt, jeg drifter mig ikke her til bestemt at paavise en heldigere beliggende Plads, men dette forhindrer jo ikke, at jeg kan antyde, at en saadan kan findes, og ikke blot jeg, men vistnok Mange med mig tro paa, at en saadan heldigere beliggende Plads kan findes. For at den skal siges at være heldig beliggende, vil først og fremmest kræves, at den staar i umiddelbar Forbindelse med den nuværende Havn. Der er maasse tre Punkter, der kunde opfylde denne Betingelse. Der er først Kastellet, hvor man kunde anlægge en Frihavn; den vilde derved komme i den mest direkte Forbindelse med den nuværende Havn. Ihuorvel det nu maa antages efter Regeringens Lovforslag, at Kastellens militære Betydning er saa godt som opgivet, idet der derefter skal føres en Jernbane igennem Kastellet og de gamle, store, smutte Porte nedrives, maa man vel dog nærmest gaa ud fra, at Krigsbestyrelsen i alt Fald for Diebliffet endnu ikke vil være villig til at afgive Terrainet, og jeg skal derfor ikke dvæle længere derved. — En anden Vej, der kunde gaas, og hvorom der har foreligget mange Planer, er at anlægge en Frihavn paa Kristianshavnsiden; herpaa gik jo ogsaa det sidst fremkomne, det Brobergste, Forslag ud. Da imidlertid ogsaa disse Planer, saavidt mig bekendt, alle ville komme i Kollision dels med Krigsbestyrelsen og endnu mere med Marinebestyrelsen, saa tror jeg heller ikke, at det er værdt at fæste Tanken altså meget herpaa, og jeg skal derfor gaa over til en tredje Vej, der ligger ganske anderledes aaben og fri, nemlig Udvikelsen af den nuværende Havn længere imod Syd ud mod Kalvebodstrand. Der kunde Planen maasse igjen tænkes at gaa i to Retninger, men da det er et Detailspørgsmaal, skal jeg ikke gaa ind derpaa, men derimod gaa over til et langt vigtigere Spørgsmaal, nemlig en Undersøgelse af, hvilke Fordele og hvilke Ulemper der vilde være knyttede til et Anlæg af Frihavnen der.

Det maa maasse være mig tilladt som Indledning hertil at kaste et Blik paa de hamburgske Frihavnsforhold, der formentlig dog særlig have været et oplammende Exempel for os. Der stillede man tre Hovedbetingelser for Frihavnen's Beliggenhed.

For det Første, at den skulde være i umiddelbar Forbindelse med den gamle Havn, for det Andet, at den skulde ligge saa nær som muligt op til Byens Forretningscentrum, og for det Tredie, at den skulde have en saa let og bekvem Afgang til Jernbanen som overhovedet mulig. Alle disse tre Betingelser har man, ganske vist med enorme Omkostninger og uhyre Offre, opfyldt ved den hamburgske Frihavn. Forbindelsen med den gamle Havn er saa god, at Frihavnen i Grunden kun er en Udvikling af den gamle Havn. Nærheden ved Forretningscentret er saa stor, at Børsen ligger i en Afstand af under 1000 Alen fra Frihavnen, medens vi efter den nu valgte Beliggenhed ville faae over 4 Gange saa lang Afstand. Endelig ligger den hamburgske Frihavn lige op til de to Hovedbanegaarde, Berliner Bahnhof og Pariser Bahnhof, og i meget nær Forbindelse med Klosterthor. Her vil den komme til at ligge saa langt fra Jernbanen, at der maa et helt nyt kostbart Jernbaneanlæg til for at bringe den i Forbindelse dermed. Altsaa paa alle tre Punkter er Havnen, naar den lægges paa det Sted, der er foreslaaet, lige det Modsatte af det Exempel, som er viist os i Hamborg. Og nu kan det være meget godt at følge Exempler andet Steds fra — jeg har Intet at indvende derimod, saaledes som den ærede Ordfører, tværtimod — men jeg stiller rigtignok en Betingelse derfor, og det er, at man følger dem saa fuldt ud, som Forholdet overhovedet tillader det, thi ellers risikerer man let at beholde Stallen og lade Kærnen ligge. Nu kommer det imidlertid an paa, om de Fordele, som jeg her nævnte, at Hamborg har lagt saa stor Vægt paa, ogsaa ville opnaas ved en Frihavn, der blev anlagt ved Kalvebodstrand. Derom tror jeg at kunne fatte mig meget kort. Man vil se, og det er selvindlysende, at den vilde være i umiddelbar Forbindelse med den nuværende Havn; for at vise, hvilken Betydning det har, tror jeg, at det vil være tilstrækkeligt at henvise til de Udtalelser, vi hørte fra den i saa Henseende sagkundige 7de Landsthingsmand for Kjøbenhavn (Har. Hansen) ved 1ste Behandling. At den vilde ligge langt nærmere ved Forretningernes Centrum end Nordhavnen, er der heller intet Spørgsmaal om; der vil kun være $\frac{1}{3}$ af Veien fra Børsen. Og at der endelig vilde være en meget bekvem og let Afgang til Jernbanen, er givet, idet den vilde komme til at ligge omtrent umiddelbart op til den nuværende Havnebåne, og hvis — hvad man vel maa anse for en given Ting — den planlagte Omordning af Kjøbenhavns Baneforhold finder Sted, vilde